

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 1/2022 (71)

Algus kell 14.00, lõpp kell 16.00

21. veebruar 2022

Juhatas Arvi Hamburg

Koosolekust võtsid osa komisjoni liikmed: Arvi Hamburg, Andres Annuk, Marti Jeltsov, Henri Ormus, Ülo Rudi, Kaja Tael

Zoomi keskkonnas osalesid: Tiit Kallaste, Enn Lust, Leo Mõtus, Leevi Mölder, Andres Siirde, Mati Valdma, Andres Öpik

Päevakord: Energiamajanduse seis, energiakriisi tagajärgede leevendus- ja parendusmeetmete rakendamise eeldused

Arutelupunktid:

- Energiamajanduse seisund, põhjused (rõhuasetus elektrienergia);
- Arengu eeldused;
- Rohepöörde eeldused ja väljakutsed;
- Lühiajaline tegevus (energiakriisi tagajärgede leevendamine);
- Teaduspõhised strateegilised valikud, eesmärgid ja tegevus;
- Tagasiside ja korrigeerimine.

Esmalt komisjoni esimehe ettekanne energiamaajanduse seisundist maailmas ja Euroopa Liidus, fossiilkütustest loobumise ja dekarboniseerimise eeldustest ja kavandatud eesmärkide elluviimise meetmetest. Arutelu keskendus energiamaajanduse valupunktide tekkepõhjuste selgitamisele ja võimalike parendusettepanekute läbi rääkimisele.

Komisjoni seisukoht:

- TA energeetikakomisjon peab andma ühiskonnale sõnumi tasakaalustatud jätkusuutliku energiasüsteemi toimimise eeldustest ja toimunud ning kavandatud muutuste mõjudest.
- Valdkonnaülese ja laiapõhjalise seisukoha kujundamiseks soovib energeetikakomisjon korraldada käesoleva aasta mais energeetikakonverentsi teaduste akadeemias.

Ettekanne energiamaajanduse ümberkorralduse eeldustest, väljakutsetest ja meetmetest on lisatud (vt Lisa 1).

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

Kavandatava konverentsi eesmärk ja makett on lisatud (vt Lisa 2).

Koosoleku juhataja

Arvi Hamburg

Koosoleku protokollija

Siiri Jakobson

LISA

Siin on kolm versiooni erineva struktuuriga. Palun avaldage arvamist:

- Milline on eelistatuim struktuur
- Täiendage, muutke, parandage päevakorda
- Pakkuge võtmekõnelejaid
- Milline aeg on sobivam

Kavandatava TA energeetikakonverentsi teema:

Tasakaal energeetikas

Aeg: mai I või II nädal (17.05., 18.05., 25.05., 26.05.)

Koht: Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu 6

Päevakava:

Versioon 1

Iga paneeli eel 4-5 lühiettekannet (põhisõnumi edastamine). Paneelis formuleeritakse trilemma kolme komponendi parendusettepanekud. Viimane paneel püüab siduda ettepanekud tervikuks

- 09.00-09.15 Avasõna
- 09.15-09.30 Energia trilemma
- 09.30-11.15 **Varustuskindlus**
- 09.30-09.50 Energiajulgeolek-riigi julgeolek (Kaitseuringute keskus, Kapo, jne)
- 09.50-10.00 Energiajulgeolek, meetmed ja riskid
- 10.00-10.10 Tootmisportfell
- 10.10-10.20 Salvestus
- 10.20-10.30 Tarbimise juhtimine
- 10.30-11.15 **Paneel**

11.15-11.25 Sirutuspaus

11.25-13.05 **Taskukohasus**

11.25-11.45 Energia hinna mõju makro majandusele

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

- 11.45-12.00 Tööstuse konkurentsivõime
11. 12.00-12.10. Energiahinna, toidukorvi sissetuleku võrdlus riigiti
12. 12.10-12.20 Elektrituru hinnakujundus
13. 12.20-13.05 **Paneel**

13.05-13.35 Suupisted, jook * /eeldab ressursse/

13.35-15.20 **Keskkonnamõjud**

- 13.35-13.50 Energeetika keskkonnamõjud ja eesmärgid, Eestis, EL, maailmas
13.50-14.05 Keskkonnatehnoloogiad
14.05-14.15 Mineraalid
14.15-14.35 Energiasääst hoonetes
14.35-15.20 **Paneel**
15.20-16.20 **Paneel – kõik plokid**
16.20-16.30 Konverentsi resolutsioon/ Lõppsõna
16.30-17.00 Diskusioon kohviga

Versioon 2

Paneelaruteludel põhinev

Paneeli moderaator koostab eelnevalt panelistidele küsimused, vastustest ja saali arvamusest formuleerib paneeli lõpus seisukoha ja ettepanekud

- 09.00-09.15 Avasõna
09.15-09.35 Energia trilemma
09.35-10.35 Paneel **Varustuskindlus**
  - * riigikaitse, julgeolek,
  - * rahvastikupoliitika,
  - * rahvusriik ja riikidevaheline solidaarsus,
  - * tootmisportfell,
  - * salvestus,
  - * tarbimise juhtimine.

10.35-10.45 Sirutuspaus

10.45-11.45 Paneel **Taskukohasus**

- * energiahinna mõju makromajanduses,
- * sotsiaalsed garantiid,
- * turuosaliste roll ja vastutus
- * tööstuse konkurentsivõime,
- * elektrituru hinnakujundus,
- * energiakulud pere eelarves.

11.45-11.55 Sirutuspaus

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

11.55-12.55 Paneel **Keskkonnamõjud**

- * eesmärkide täitmise eeldused,
- * riikide võimalused, tahe ja konsensus,
- * tervikahela CO2 jalajälg,
- * energiatehnoloogiad,
- * mineraalid,
- * energiasääst/efektiivsus.

13.00-13.30. Kokkuvõte, **konverentris resolutsioon**

Versioon 3

Ettekannetel põhinev

9:00-9:10	Avasõnad/sissejuhatus
9:10-9:40	“Taastuvenergia” (Enefit Green?)
9:40-10:10	“Salvestus” (Paldiski Energiasalv? Keegi H2 tööstusest?)
10:10-10:40	“Tuumaenergia” (Fermi Energia?)
10:40-11:00	Kohvipaus
11:00-10:30 TalTech?)	"Kui suur potentsiaal peitub hoonete tõhustamises?" (Jarek Kurnitski,
11:30-12:00	"Võimalused tarbimise juhtimiseks." (Elering? GridIO? FuseBox/Energia?)
12:00-12:30	"Miks ja kui kaua on elektri hind kõrge?" (Marko Viiding?)
12:30-13:00	Lõppsõnad, Arutelu, Kohv + Snäkk